Instrukcja postępowania w sytuacji awaryjnej dla Uczestników/czek Projektu „Odkryj swoje możliwości” nr FEPM.05.11-IZ.00-0076/23 będących osobami ze szczególnymi potrzebami

§1
INFORMACJE OGÓLNE

1. Wybrana osoba z zespołu projektowego sporządza listę Uczestników/czek Projektu, którzy podczas ewakuacji lub sytuacji awaryjnych będą wymagali udzielenia dodatkowego wsparcia ze względu na problemy zdrowotne lub szczególne potrzeby, w tym m.in. z powodu niepełnosprawności. Lista zawiera informacje o potrzebach w związku z problemami zdrowotnymi, wskazane przez danego Uczestnika/czkę Projektu na etapie procesu rekrutacji w Formularzu Aplikacyjnym.
2. W przypadku wystąpienia zagrożenia, wskazani na liście Uczestnicy/czki Projektu z niepełnosprawnością lub problemami zdrowotnymi, powinni być pod szczególną opieką zespołu projektowego, który zapewni bezpieczne opuszczenie strefy zagrożenia.
3. W pierwszej kolejności wsparcie przy ewakuacji udziela się osobom o ograniczonej możliwości poruszania się, osobom niewidomym i słabowidzącym oraz osobom znajdującym się w pomieszczeniach objętych bezpośrednim zagrożeniem (np. pomieszczenia, w których powstał pożar) lub które znalazły się na drodze rozprzestrzenienia się ognia, jak również z obszaru, z którego wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte.
4. Zmiany zachodzące w szybkim tempie związane z zagrożeniem i ewakuacją wśród Uczestników/czek Projektu z niepełnosprawnością lub problemami zdrowotnymi mogą powodować dezorientację, panikę, stres, niechęć lub niemożność działania.
   Osoba z zespołu projektowego musi zachować spokój i opanowanie. Podczas ewakuacji wskazany jest stały kontakt z Uczestnikami/czkami Projektu z niepełnosprawnością oraz postępowanie według poniższych wskazówek:
   a) bądź stanowczy, podaj jasną informację o rodzaju zagrożenia,
   b) nie wykonuj gwałtownych ruchów,
   c) uspokój Uczestników/czki Projektu,
   d) wydaj polecenia dotyczące kierunku ewakuacji,
   e) pomóż w ewakuacji,
   f) poinformuj Uczestników/czki Projektu z niepełnosprawnością o zakończonej ewakuacji i dalszym postępowaniu, w tym możliwości powrotu do opuszczonych pomieszczeń.

   Nie każdy rodzaj szczególnych potrzeb, w tym niepełnosprawności, jest widoczny. Pewne osoby mogą prosić o coś lub zachowywać się w sposób, który wydaje się niekonwencjonalny. Taka prośba lub zachowanie może mieć związek ze szczególnymi potrzebami. Należy zawsze starać się zrozumieć i pomóc w ewakuacji. W każdym przypadku należy podchodzić do ewakuowanej osób w zindywidualizowany sposób i z otwartością na informacje, które chce przekazać.

5. W przypadku, gdy osoba z zespołu projektowego nie może przez czas ewakuacji towarzyszyć osobie wymagającej wsparcia, powinna wytypować osobę, która w tym pomoże.

§ 2
SZCZEGÓŁOWE WSKAZÓWKI POSTĘPOWANIA W SYTUACJI AWARYJNEJ

1. W przypadku Uczestników/czek Projektu ze szczególnymi potrzebami w zakresie poruszania się, w tym Uczestników/czek Projektu **z niepełnosprawnością ruchową:**
   a) w trakcie ewakuacji zabronione jest korzystanie z windy, pamiętaj, że osoby korzystające z wózka lub chodzące o kulach mogą mieć problem z dotarciem w wyznaczone miejsce podczas ewakuacji z budynku, należy im pomóc w pierwszej kolejności,
   b) miej zawsze przygotowany wspierający sprzęt ewakuacyjny, taki jak schodołaz czy krzesełko ewakuacyjne,
   c) nie zostawiaj ewakuowanej osoby samej, dopóki nie upewnisz się, że opuściła bezpiecznie miejsce zagrożenia; postaraj się o wsparcie osoby trzeciej.
2. W przypadku Uczestników/czek Projektu ze szczególnymi potrzebami w zakresie percepcji słuchowej, w tym Uczestników/czek Projektu **głuchych lub słabosłyszących:**
   a) zanim zaczniesz mówić do osoby niesłyszącej lub niedosłyszącej, upewnij się, że na ciebie patrzy, poinformuj o tym, co się dzieje i jak należy postępować podczas zagrożenia,
   b) w zależności od sytuacji możesz zamachać ręką, dotknąć jej ramienia,
   c) mów z twarzą zwróconą w kierunku Uczestnika/czki Projektu,
   d) posługuj się również krótkimi i prostymi zdaniami, jeżeli osoba niesłysząca lub niedosłyszącą nie zrozumie któregoś zdania, nie powtarzaj go, użyj w miarę możliwości innych słów, a jeśli to okaże się nieskuteczne w razie trudności zapisz krótką informację na kartce,
   e) obserwuj, czy jesteś zrozumiany,
   f) wskaż kierunek ewakuacji,
   g) poproś inną osobę o pomoc w bezpiecznej ewakuacji z miejsca zagrożenia.
3. W przypadku Uczestników/czek Projektu ze szczególnymi potrzebami w zakresie percepcji wzrokowej, w tym Uczestników/czek Projektu **niewidomych i słabowidzących:**
   a) zanim nawiążesz kontakt fizyczny, uprzedź o tym osobę niewidomą, wymień swoje imię i powiedz krótko co się dzieje i jak należy postępować,
   b) osoby niewidome korzystają ze swoich rąk do utrzymywania równowagi, więc jeśli chcesz taką osobę poprowadzić, zaproponuj jej swoje ramię, zamiast chwytać ją za rękę,
   c) idąc opisuj otoczenie i wskazuj przeszkody, np. schody w górę, w dół, próg, drzwi itd.,
   d) jeśli chcesz ostrzec osobę niewidomą, zrób to w sposób konkretny; sam okrzyk „uważaj!” nie pozwoli jej zorientować się, czy ma się zatrzymać, uciekać, pochylić czy coś przeskoczyć,
   e) poproś inną osobę o pomoc w bezpiecznej ewakuacji z miejsca zagrożenia.

4. W przypadku Uczestników/czek Projektu **ze spektrum autyzmu:**
   a) poinformuj w prostych zdaniach o tym, co się stało i jak należy postępować,
   b) bądź przygotowany, że ewakuacja może być dla niego bardzo stresująca, dlatego staraj się nie zwracać uwagi na ewentualne nerwowe zachowanie tej osoby lub jej nadmierną ruchliwość,
   c) uspokój Uczestnika/czkę Projektu, staraj się zachowywać spokojnie, mów spokojnym głosem, przekazuj informację w możliwie najprostszych słowach, bez zbędnych danych, przemyśl swoje wypowiedzi, ponieważ będą odebrane dosłownie, bez zrozumienia ironii, metafory czy żartu.
5. W przypadku Uczestników/czek Projektu ze szczególnymi potrzebami w obszarze zaburzeń neurorozwojowych **(ADHD, dysleksja, dyskalkulia, dysortografia, dysgrafia):**
   a) poinformuj w prostych zdaniach o tym, co się stało i jak należy postępować,
   b) bądź przygotowany, że ewakuacja może być dla niego/niej bardzo stresująca, dlatego staraj się nie zwracać uwagi na ewentualne nerwowe zachowanie tej osoby lub jej nadmierną ruchliwość,
   c) uspokój Uczestnika/czkę Projektu, staraj się zachować spokojnie, bez podniesionego głosu.
6. W przypadku Uczestników/czek Projektu ze szczególnymi potrzebami w obszarze zaburzeń i trudności psychicznych:
   a) poinformuj w prostych zdaniach o tym, co się stało i jak należy postępować,
   b) bądź przygotowany, że ewakuacja może być dla niego/niej bardzo stresująca, dlatego staraj się nie zwracać uwagi na ewentualne nerwowe zachowanie tej osoby lub jej nadmierną ruchliwość,
   c) uspokój Uczestnika/czkę Projektu, staraj się zachowywać spokojnie, mów spokojnym głosem,
   d) wskaż kierunek ewakuacji, bądź rzeczowy.

§3
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejsza Instrukcja obowiązuje przez cały okres realizacji projektu tj, do 30.09.2025 r. i wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Instrukcja może ulec zmianie. Wszelkie zmiany niniejszej Instrukcji stają się obowiązujące z dniem publikacji ich na stronie internetowej projektu.